

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ وَلَعْنَهُ اللّٰهُ عَلٰى اعْدَائِهِمْ اجْمَعِينَ

نگاهی به مواد غذایی (بخوانید ز باله) کارخانه‌ای

امروزه صنعتی سازی خوراکی‌ها به یک فرهنگ رایج و پذیرفته در تقریباً تمام کشورهای دنیا تبدیل شده است و بخش وسیعی از خوراکی‌ها توسط روش‌های صنعتی تولید می‌شوند، از پرورش دام و طیور به شیوه صنعتی گرفته تا تولید خوراکی‌های کاملاً مصنوعی مانند انواع بیسکویت‌ها، فرآورده‌های گوشتی، نوشابه‌ها و... همگی زیر مجموعه فرهنگ صنعتی سازی مواد غذایی هستند. دلیل اصلی گرایش مردم جهان به این نوع خوراکی‌ها بیشتر از همه مقرون به صرفه بودن آن است. دلایل دیگری نیز از جمله هماهنگ سازی تغذیه با مدرنیسم و سود دهی اقتصادی بیشتر برای تولید کنندگان و... نیز مطرح است.

اما موضوعی که هرگز به عنوان هدف اصلی یا هدف مهم در این فرهنگ مطرح نبوده و نیست، موضوع سالم‌تر و مفیدتر بودن مواد غذایی است؛ هر چند که محققین طرفدار صنعتی سازی خوراکی‌ها توجیهاتی برای اثبات سالم بودن خوراکی‌های صنعتی بیان می‌کنند، اما به واقع هر عقل واقع نگری می‌تواند به وضوح تأثیرات مخرب مواد خوراکی صنعتی، مواد شیمیایی نگهدارنده، رنگ‌ها و انسان‌های شیمیایی را بر سلامت مردم ببیند.

به سادگی می‌توان وضعیت جسمی، توان زیستی و سلامت عمومی را بین افرادی که به طور رایج از خوراکی‌های صنعتی و مصنوعی استفاده می‌کنند و کسانی که از خوراکی‌های ارگانیک و طبیعی استفاده می‌کنند مقایسه نمود. تفاوت آنقدر آشکار است که حتی بدون آمارگیری علمی و دقیق هم می‌توان در مورد این اختلاف قضاوت نمود.

اما به راستی دلیل این اختلاف چیست؟ و چه عواملی باعث شده که خوراکی‌های صنعتی تا این حد اثرات مخرب بر سلامتی انسان‌ها ایجاد کند؟

اگر دقیق و موشکافانه نگاه کنیم دلیل این اتفاق بسیار واضح است؛ در صنعتیسازی برای تولید یک محصول غذایی اهداف زیر به طور حتم باید دنبال شود:

۱. مقرون به صرفه بودن

۲. تولید انبوه

۳. ماندگاری بیشتر در بازار جهت فروش

۴. بسته بندی شکل و ظاهری زیبا

۵. طعم، رنگ و بوی عامه پسند و جذاب

۶. قابلیت حمل و نقل

نکته جالب این است که هدفی مانند سلامتی مصرف کننده باید به روش‌های مختلف مانند بازرگانی، نظارت‌های دقیق، آزمایش و اعمال قانون به صنعتگر تحمیل شود، در غیر این صورت موضوع سلامتی به راحتی نادیده گرفته می‌شود. اما موارد عگانه فوق هرگز نادیده گرفته نمی‌شود، چرا که این نکات مبنای اصلی موققیت یک صنعتگر مواد غذایی هستند!!!

برای این که یک صنعتگر بتواند تولیدات غذایی مقرون به صرفه‌ای را به طور انبوه به بازار عرضه کند مجبور است ارزانترین مواد اولیه ممکن را مورد استفاده قرار دهد و حتی برخی از تولید کنندگان از مواد مصنوعی جایگزین در تولیدات خود استفاده می‌کنند، مانند استفاده از انسان میوه‌ها به جای آب میوه طبیعی یا رنگ مصنوعی به جای رب گوجه و استفاده از ضایعات به جای گوشت در محصولات گوشتی.

در بسیاری از محصولاتی که به نام آب میوه تولید می‌شوند در واقع به هیچ وجه آب میوه وجود ندارد و محصول مربوطه فقط ترکیبی است از آب، رنگ مصنوعی، انسان میوه و شیرین کننده‌ها و طعم دهنده‌های مصنوعی! و متأسفانه این محصولات با مجوز خود وزارت بهداشت و با برچسب "صد در صد طبیعی !!!" به بازار عرضه می‌شوند.

ماندگاری محصول غذایی و جلوگیری از تغییر طعم و رنگ هم از معضلات دیگر صنعتی سازی غذا است. به طور طبیعی اغلب، مواد غذایی در مدت کوتاهی یا فاسد می‌شوند یا رنگ و طعم خود را از دست می‌دهند. به طور مثال آب میوه‌ها چند ساعت پس از آبگیری رنگ پریده و غالباً قهوه‌ای رنگ می‌شوند و شکل ظاهری نامطلوبی به خود می‌گیرند، اما یک تولید کننده آب میوه باید محصول خود را چند ماه در بازار حفظ کند

و در عین حال محصول وی رنگ جذاب و طبیعی اولیه خود را حفظ کند. این کار قطعاً به وسیله مواد شیمیایی صنعتی صورت می‌گیرد که امروزه به طور وسیع در صنایع غذایی استفاده می‌شوند. همچنین فساد میکروبی که به صورت گندیدگی، کپک و ... مشاهده می‌شود و گاه ممکن است موجب مسمومیت‌های خطیرناک برای مصرف کننده باشد که جلوگیری از این اتفاق هم نیازمند مصرف طیف وسیعی از داروها و مواد شیمیایی ضد قارچ و ضد میکروب در مواد غذایی است که اثرات دراز مدت آن‌ها بر بدن انسان هرگز در هیچ دانشگاهی یا آزمایشگاهی مورد تحقیق قرار نگرفته است و گاه بسیاری از تولید کنندگان از مواد شیمیایی غیر مجاز هم به دلیل ارزان‌تر بودن آن‌ها استفاده می‌کنند.

علاوه بر آن، استفاده از اسانس‌های سنتیک، رنگ‌های مصنوعی، طعم دهنده‌ها، بهبود دهنده‌ها، قوام دهنده‌ها(استabilایز) و ... برای افزایش جذابیت ظاهری، بازار پسندی و بهتر شدن رنگ و طعم و بافت محصول غذایی، در صنایع غذایی بسیار رایج است.

اسانس‌های صنعتی مواد شیمیایی ای هستند که بو یا طعمی مشابه برخی از خوارکی‌ها را دارند - البته تعریف اسانس در دارو سازی متفاوت است اما در اینجا تلقی عمومی از واژه اسانس را در نظر گرفته‌ایم - و تولید کنندگان، این مواد را به جای ماده غذایی واقعی در محصولات خود بکار می‌برند. صرف نظر از بی‌خاصیت بودن این مواد، عوارض و مضارات کوتاه مدت و بلند مدت و تأثیرات مخرب و سرطان‌زا این‌ها و همچنین ترکیبات فرعی که از فرآیند تولید صنعتی به صورت ناخالص همراه با فرآورده اصلی وجود دارند، باید در نظر گرفته شود.

به غیر از اسانس‌ها و طعم دهنده‌ها، مواد دیگری در صنایع غذایی وجود دارد به نام تشدید کننده طعم. این نوع مواد شیمیایی تقریباً بدون طعم هستند، اما در برخی محصولات باعث می‌شوند که طعم آن ماده غذایی به صورت مصنوعی بیشتر از حالت عادی احساس شود. نمونه این مواد تشدید کننده طعم؛ مونو سدیم گلوتامات(نمک سدیم گلوتامیک) است که به طور وسیع در سوسیس، کالباس، سس، سوپ‌ها و فرآورده‌های گوشتی به کار می‌رود.

اسیدهای صنعتی: استفاده از اسیدهای صنعتی نیز در اغلب مواد غذایی به عنوان طعم دهنده و در برخی مواد، تسریع فعل و انفعالات شیمیایی رایج است. به طور نمونه می‌توان به اسید سیتریک، اسید مالیک، اسید فسفوکلریک، اسید تارتاریک، اسید لاکتیک، اسید اسکوربیک و ... اشاره کرد.

رنگ‌های مصنوعی: مانند اسپارتم و ساخارین اسر سولفات‌ها یا مواد مشابه به منظور کاهش استفاده از شکر و قند طبیعی که پر هزینه‌تر هستند در صنعت رایج شده‌اند تا این طریق هزینه‌ی ترمیم انبوه کاهش یابد. اسپارتم اثرات سرطان‌زا ای شناخته شده به ویژه در مغز و معده دارد. برخی از شیرین کننده‌های مصنوعی به مرور زمان موجب بروز اختلالات عصبی مزمن و علائمی شبیه به ام.اس و صرع می‌شوند.

نگهدارنده‌ها: از مهم‌ترین و وسیع‌ترین طیف مواد شیمیایی مورد استفاده در غذاها هستند و امروزه تقریباً در تمام محصولات غذایی صنعتی به کار می‌روند. نگهدارنده‌ها یا از اکسید شدن و سایر فعالیت‌های شیمیایی طبیعی در غذا که موجب تغییر رنگ و فساد شیمیایی می‌شوند جلوگیری می‌کنند(آنـتی اکسیدان) و یا فعالیت میکرووارگانیسم‌ها مانند قارچ‌ها و باکتری‌ها و ... را متوقف می‌کنند. بنابراین استفاده از این دسته مواد در صنایع غذایی اجتناب ناپذیر است چرا که تقریباً همه مواد غذایی به مرور زمان و برخی با سرعت بسیار زیاد دچار فساد میکروبی و شیمیایی می‌شوند، از طرف دیگر عوارض ناخواسته و اثرات زیان‌آور این مواد به ویژه در دراز مدت بسیار فاجعه بار شده است. اغلب این مواد سرطان‌زا هستند، طول عمر سولول‌های مهم بدن مانند کبد، سولول‌های عصبی مغز، بافت‌های استخوانی و ... را کاهش می‌دهند و موجب تخریب بافت‌های مهم بدن می‌شوند و در کل سلامتی مصرف کننده را به خطر می‌اندازند.

در اینجا به تعدادی از مواد نگهدارنده رایج در صنایع غذایی ایران اشاره می‌کنم:

۱. بنزووات سدیم: ضد فساد و پایدار کننده‌ای است که در کنسروها، کمپوت‌ها، آبمیوه‌ها و ... به کار می‌رود و عوارض سرطان‌زا و کبدی و خیمی دارد.

۲. پروپیونات کلسیم

۳. سوربات پتاسیم: در اغلب سس‌ها و محصولات بسته بندی استفاده می‌شود.

۴. هیدروکسی تولوئن بوتیله(BHT): که نوعی آنتی اکسیدان است و در روغن‌های مایع، چیپس، ماکارونی و ... به کار می‌رود.

۵. ترشی بوتیل هیدروکینون(BHTQ): آنتی اکسیدان مشابه مورد قبلی است.

۶. متابی سولفیت سدیم: نگهدارنده محصولات گوشتی، میگوی منجمد، ماست و ...

۷. نیتریت و نیترات سدیم: نگهدارنده معروف سوسیس و کالباس و محصولات فرآوری شده گوشتی هستند. نیتریت‌ها و نیترات‌ها محصول نهایی تخریب و فساد پروتئین‌ها هستند و از مواد اصلی تشکیل دهنده ادرار محسوب می‌شوند. سمیت و سرطان‌زا این مواد کاملاً

ایبات شده است، ولی در فرآورده‌های گوشتی به این دلیل که مانع از کپک زدن می‌شوند و همچنین رنگ قرمز در محصول تولید می‌کنند بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۸. بهبود دهنده‌ها و امولسیفایرها:

این مواد در ترکیبات شیمیایی موجود در مواد غذایی مداخله کرده و خواص فیزیکی و شیمیایی آن‌ها را تغییر می‌دهند؛ به عنوان مثال چسبندگی اجزاء را کاهش می‌دهند یا باعث پراکندگی مولکول‌ها به ویژه چربی‌ها در آب می‌شوند. هدف از به کار گیری این مواد، بهبود کیفیت ظاهری مانند حالت بافت، نرمی، کشسانی، پُف، رنگ، مقاومت، شکل پذیری و ... است. از انواع بهبود دهنده‌ها و امولسیفایرها می‌توان به بی‌کربنات سدیم، پرو فسفات سدیم، گلوتن استیشن هیدروکلراید، دی‌سدیم استات و انواع دی گلیسیریدها و مونوگلیسیریدهای صنعتی اشاره کرد.

۹. استabalایزرها (قوام آورها):

گروه دیگری از مواد شیمیایی و صنعتی هستند که به منظور افزایش غلظت و قوام بسیاری از محصولات مانند بستنی‌ها، خامه صنعتی، شیر پاستوریزه، ماست و سایر فرآورده‌های لبنی، بیسکویت و کیک، برخی از آبمیوه‌ها و نوشیدنی‌ها، سوسیس و کالباس و ... به کار می‌روند. هر چند برخی از استabalایزرها پایه گیاهی یا جلبکی دارند و برخی دیگر کاملاً سنتیک و شیمیایی هستند، ولی در کل این مواد علاوه بر این که طبیعت ماده غذایی را تغییر می‌دهند و از تعادل طبیعی خارج می‌کنند، مانند سایر مواد شیمیایی صنعتی عوارض کوتاه مدت و بلند مدت ویژه خود را دارند و از انواع استabalایزرهای موجود در بازار می‌توان به سی ام سی، کاراگینان، آگاد، گوارگام، ژلاتین و پکتین اشاره کرد.

همانطور که مشاهده می‌شود انواع مواد شیمیایی به عنوانین مختلف در مواد غذایی رایج و پر مصرف مردم به کار می‌روند و بسیاری از تولید کنندگان، محصولات خود را با برچسب‌های دروغین با عنوان‌های صد درصد طبیعی، بدون مواد نگهدارنده و غیره به بازار عرضه می‌کنند بدون این که هیچ نهادی با چنین دروغ‌هایی از راهکارهای قانونی برخورده کند و متأسفانه تبلیغات و فروش و استفاده از این مواد چنان آزاد و راحت و بی حد و مرز است که حتی مواد شیمیایی غیر مجاز و آن‌هایی که عوارض کاملاً شناخته شده دارند نیز به راحتی مورد تبلیغ و فروش قرار می‌گیرند.

به آگهی‌های تجاری زیر که مشابه آن‌ها در سایت‌های اینترنتی و بولتون‌های تبلیغاتی فراوان است دقت کنید:

- تأمین مواد اولیه کارخانجات صنایع غذایی: انواع استabalایزر، شیر خشک ایرانی و خارجی، اسانس‌های سنتزی و انواع امولسیفایر برای تولید ماست، کشک، دوغ و ...

- انواع اسپارتام و اسنوفیا چینی و اروپایی با نازلترين قیمت برای کارخانجات مریا، آبمیوه، نوشابه، تولید شیرینی و کلیه تولید کنندگان مواد غذایی ... انواع استabalایزر برای رفع مشکل بربیکس و غلظت اسنوفیا و اسپارتام با قدرت حل شوندگی زیاد...
چنین آگهی‌هایی آن چنان در فضای اینترنتی فراوانند که با یک وبگردی کوتاه در سایت‌های مربوطه به ددها مورد از این گونه آگهی‌ها برخورد می‌کنیم و این نشانه فاجعه بار سیطره مواد شیمیایی ساخته دست بشر بر طبیعت و مواد غذایی طبیعی است که موجب شده سلامتی مردم به ویژه نسل جوان این چنین به مخاطره بیفتد.

در حالی که اغلب کشورهای پیشرفته جهان در حال کم کردن مصرف مواد شیمیایی و محدود کردن روش‌های صنعتی تولید مواد غذایی هستند و گرایش شدیدی به محصولات بایو و ارگانیک پیدا کرده‌اند، اما هنوز در کشورهای در حال توسعه مانند ایران، استفاده از این مواد بسیار رایج است و هر روز رواج بیشتری می‌یابد و اگر خوب دقت کنیم به سادگی می‌بینیم که در چند دهه اخیر که صنایع غذایی در ایران گسترش یافته، تا چه حد فراوانی سلطان‌ها و بیماری‌های خود اینمی و همچنین بیماری‌های عروقی و دیابت افزایش پیدا کرده است. حال خوارکی‌های ناسالم و آسیب رسانی را که با همین دیدگاه در فرهنگ غذایی مردم رایج شده یک به یک بررسی می‌کنیم:

۱۰. روغن‌های صنعتی: یکی از مخرب‌ترین و بیماری‌زاترین موادی است که متأسفانه امروزه مردم، به طور بسیار رایج و وسیع مورد استفاده قرار می‌دهند. این روغن‌های غیر طبیعی از نظر اطباء طب ایرانی یکی از اصلی‌ترین عوامل بیماری‌های قلبی-عروقی، سلطان‌ها، کبد چرب، چاقی، رسوبات مفصلی و بسیاری از بیماری‌های خطرناک دیگراند. افرادی که از این روغن‌ها مصرف می‌کنند، غالباً دچار مشکلات و بیماری‌های مزمن و خطرناکی هستند و چندان از نعمت سلامتی برخوردار نیستند. خستگی، کسالت، چاقی‌های غیرطبیعی، لک و جوش صورت، بیماری‌های مفصلی، دیابت و ... از عوارض شایع در این گونه افراد محسوب می‌شود، به ویژه در کسانی که از روغن‌های مایع استفاده می‌کنند این عوارض شایع‌تر است. روغن‌های هیدروژنه (جامد) بیشتر موجب بروز گرفتگی عروق قلب می‌شوند و کبد چرب و سلطان‌ها بیشتر

در افرادی که روغن‌های مایع مصرف می‌کنند قابل مشاهده است. روغن‌های مخصوص سرخ کردن به طور فاجعه باری از سایر روغن‌ها خطرناک‌ترند و آلوگی‌های بیشتری را وارد بدن انسان می‌کنند.

با وجود دفاع و حمایت فراوانی که جامعه پزشکی و سازمان‌های قانونی از روغن‌های صنعتی به ویژه روغن مایع می‌کنند، اطباء و اساتید طب ایرانی و طب سنتی، هرگز به این روغن‌های غیرطبیعی اعتماد نکرده‌اند و همواره مصرف آن‌ها را منع نموده‌اند. طب اروپایی و نمایندگانش در ایران، تلاش فراوانی در توجیه علمی مصرف این روغن‌ها می‌کنند و با تبلیغات فراوان این مواد را مفید و حتی تضمین کننده سلامت معرفی می‌کنند، اما اثرات فاجعه بار مصرف این روغن‌ها به ویژه در ایران، یافته‌های علمی و تبلیغات اروپائیان را به شدت به چالش کشیده است. از زمان شیوع و رواج مصرف این روغن‌ها، کشنده‌ترین و خطرناک‌ترین بیماری جهان یعنی گرفتگی عروق قلب و پس از آن سرطان، نه تنها در ایران نسبت به زمانی که مردم روغن‌های بومی مصرف می‌کردند کاهش نیافته بلکه افزایش فجیع آمار این بیماری‌های خطرناک حتی خود مسئولان بهداشت و درمان را نیز به تعجب واداشته است. در صورتی که ادعای طب اروپایی هنگام ترویج این مواد سُمّی این بود که چون این روغن‌ها قادر کلسترول هستند پس خطر سکته‌های قلبی را کاهش می‌دهند، اما با رواج این روغن‌ها و حذف روغن‌های بومی سرشار از کلسترول، هیچ نشانه‌ای از کاهش سکته‌های قلبی رؤیت نشد، بلکه رواج و شیوع بیشتری هم یافت!

مسئولان و پزشکان این فاجعه را به وجود ایزومر ترانس و اسیدهای چرب اشباع شده در روغن‌های صنعتی جامد نسبت دادند و با این کار اشتباه خود را توجیه کردند و در جبران این خطای بزرگ روغن‌های مایع اشباع نشده به بازار آمدند. اما باز هم هیچ نشانی از کاهش آمار بیماری‌های قلبی مشاهده نشد و همچنان مرگ و میرهای ناشی از این عارضه رو به افزایش گذاشت. علاوه بر آن روغن‌های مایع به دلیل وجود مواد شیمیایی نگهدارنده‌ای که به ناچار برای جلوگیری از فساد (اکسیداسیون پیوندهای دوگانه) به آن‌ها اضافه می‌شود، باعث افزایش آمار سرطان و کبد چرب و ... نیز شدند. اما با وجود این افتضاح علنی و آشکار، باز هم پزشکان و مسئولان بهداشت و درمان به اشتباه خود اعتراف نمی‌کنند و حاضر به پذیرش حقیقت نیستند و در این میان، مردم دسته دسته قربانی این اشتباه و سودجویی و ناآگاهی عده‌ای می‌شوند و هر روز هزاران نفر به دلیل ناخردی‌ها و نادانی‌های طب اروپایی و نمایندگان آن در ایران به کام مرگ فرو می‌روند.

دلایلی که می‌توان با استناد به آن‌ها روغن‌های صنعتی را مضر و عامل بیماری‌های مزمن فرض نمود عبارتند از:

۱. شیوه استخراج روغن‌های صنعتی و استفاده از مواد شیمیایی کاتالیزور و واسطه در فرآیند روغن کشی مانند گاز هگزان که باعث بروز تغییرات مخرب و سرطان‌زا در روغن‌هاست.

۲. فرآوری روغن‌ها: بسیاری از تغییرات مصنوعی که در صنعت برای پایدار سازی تغییر طعم و بوی نامطبوع روغن، تغییر رنگ، مقاوم سازی در مقابل حرارت و فساد و ... اعمال می‌شود به وسیله مواد شیمیایی انجام می‌شوند و این مواد به مرور زمان آسیب‌های جدی به کبد و سایر بافت‌های بدن وارد می‌کنند، به ویژه در روغن‌های مایع به دلیل وجود اسیدهای چرب اشباع نشده (پیوندهای دوگانه) که بسیار ناپایدار هستند، جهت جلوگیری از فساد سریع روغن در مقابل نور و حرارت و مرور زمان به ناچار مواد افزودنی نگهدارنده زیادی مورد استفاده قرار می‌گیرد، به طور مثال ماده شیمیایی BHTQ (ترشیو بوتیل هیدروکینون) و BHT (بوتیل هیدروکسی تولوئن) از نگهدارنده‌هایی هستند که جهت جلوگیری از اکسیداسیون روغن‌های مایع به آن‌ها افزوده می‌شوند.

۳. تقلب!: بخش عمده‌ای از روغن‌های صنعتی از مواد ارزان قیمت و بی کیفیت وارداتی مانند روغن پالم، پارافین و ... تشکیل می‌شوند که پس از فرآیند روغن کشی به روغن‌ها اضافه می‌شوند تا روغن با قیمت پایین‌تر و مقرن به صرفه‌تر وارد بازار شود (بسیاری از شاهدان حتی وجود مواد خطرناک‌تر مانند روغن‌های تصفیه در روغن خوراکی را گزارش کرده‌اند) در غیر این صورت قیمت نهایی روغن‌های تولید شده بسیار بالا خواهد بود و هرگز تولید کنندگان نمی‌توانند روغن خوراکی مقرر به صرفه تولید کنند.

۴. اصلی‌ترین و معتبرترین سندی که می‌توان با اشاره به آن روغن‌های صنعتی را مضر و مخرب دانست، تأثیر فاجعه بار مصرف این روغن‌ها در افرادی است که از آن استفاده می‌کنند. رواج بیماری‌های کشنده‌ای از جمله گرفتگی عروق قلب، سکته‌های مغزی، کبد چرب، سرطان و ... حتی در افراد کم سن و ورزشکار و پر تحرک مؤید اصلی این مدعی است. تقریباً همه کسانی که مبتلا به عارضه کبد چرب هستند از روغن‌های مایع استفاده می‌کنند.

۵. سوسیس و کالباس: یکی از فاسدترین خوراکی‌هایی است که خصوصاً در بین نسل جوان طرفدارانی دارد. از طرفی در دسترس بودن و مصرف آسان و از طرف دیگر کلاس اروپایی داشتن آن از دلایل عده‌گرایش این قشر از جامعه ایران به سمت این خوراکی آلوه و بیماری‌زا است.

سوسیس و کالباس به دلایل زیر خطرناک و بیماری‌زا است:

۱. در ساخت سوسيس و كالباس از نامرغوب‌ترین مواد از جمله گوشت‌های منجمد وارداتی معلوم‌الحال، گوشت دام‌های بیمار و آلوده به داروهای غیر مجاز، لاشه حیوانات تلف شده به دلیل بیماری یا حوادث، ضایعات مرغ فروشی‌ها، ضایعات کشتارگاه‌ها که شامل موادی است که هرگز تصور خوردن آن را نیز نمی‌کنیم.
۲. علاوه بر گوشت و ضایعات، درصدی از بافت سوسيس و كالباس را موادی همچون نان خشک (که می‌تواند دارای کپک خاکستری و سم معروف افلاتوكسین باشد)، کنجاله سویا (که از نظر طب ایرانی بسیار مضر و فاقد سلامتی است) و مواد بی ارزش و آلوده دیگر تشکیل می‌دهد.
۳. برای جلوگیری از کپک زدن و فاسد شدن سوسيس و كالباس در بازار، به ناچار باید از مواد ضد کپک و نگهدارنده بسیار قوی استفاده نمود، چرا که گوشت و فرآورده‌های گوشتی به سرعت تجزیه شده و فاسد می‌گردد. یکی از این مواد ضد کپک و نگهدارنده خطرناک نیتریت نام دارد.
- نیتریت‌ها که خود از تجزیه و فساد پروتئین‌ها به وجود می‌آیند، یکی از مواد اصلی ادرار انسان هستند که به دلیل اثرات سمی آن برای سلول‌های بدن، از طریق کلیه‌ها دفع می‌شوند.
- نیتریت سدیم و نیترات سدیم که به تشديد طعم و رنگ سوسيس و كالباس کمک می‌کنند و مانع از رشد باکتری‌ها و سم بوتولین می‌شوند، طی گوارش نوعی ماده سرطان‌زا تولید می‌کنند. (paradisnews.com)
۴. طعم دهنده‌ها و بهبود دهنده‌های شیمیایی متعددی که به این فرآورده غیر بهداشتی افزوده می‌شوند، خود می‌توانند عامل ایجاد سرطان و بیماری‌های مزمن و سیستمیک در بدن باشند (هر چند که متأسفانه این مواد از نظر وزارت بهداشت مورد تأیید هستند!!)
- ### ۳. سویا
- دانه سویا از آن جا که بومی منطقه ایران نیست باید مورد بررسی و تحقیق قرار گیرد. باید از نظر روش کشت، کودهای شیمیایی، هورمون‌های رشد و روش نگهداری کاملاً مورد کاوش قرار گیرد و بالاخره روشن شود که با مزاج ایرانی‌ها سازگار می‌باشد یا نه! کنجاله سویا نیز بدليل آن که همان فرایند تهیه روغن را طی می‌کند از نظر طبی سنتی مورد تأیید نمی‌باشد. باید توجه کرد که تبلیغات مربوط به تفاله سویا که گفته شده دارای خواص گوشت می‌باشد بکلی بی اساس و تنها برای فروش این اقلام مضرّ بکار می‌رود. روشی که متأسفانه صاحبان سرمایه با کمک برخی از مسئولین بهداشت و علوم تغذیه برای افزایش سود اقتصادی همیشه از آن بهره می‌برند
۴. **لبنیات پاستوریزه: تقریباً تمامی فرآورده‌های لبنی پاستوریزه به دلایل زیر مضر و بیماری زا هستند:**
- در بد و ورود شیر به کارخانه، ابتدا تمام یا بخشی از چربی شیر گرفته می‌شود و شیر بدون چربی (اسکیم) پس از فرآیند پاستوریزاسیون و ... به وسیله روغن پالم، مارگارین‌ها و مواد ناسالم دیگر دوباره چرب می‌شود و ماده‌ای به نام استabalایزر R.R.P. حالت غلیظ و ظاهراً چرب و با قوام به شیر می‌دهد.
  - اولاً شیر کم چربی به دلیل حذف قوای صفراءی آن تبدیل به ماده‌ای سرد و بلغمی شده و باعث بروز امراض بلغمی، بی‌حالی، کسالت و ... می‌شود. از سوی دیگر بدليل جدا کردن چربی طبیعی از آن برای بیماری‌های اتوایمیون و آسم و حساسیت‌های پوستی بسیار مضر می‌باشند.
  - شیر پاستوریزه برای صاحبان مزاج خشک و سوداوی بسیار بد است. دوماً چربی صنعتی و مصنوعی که به شیر اضافه می‌گردد، از طرفی عوارض فاجعه بار مخصوص به خود را دارد و از طرفی دیگر نمی‌تواند نقش چربی طبیعی را در متعادل کردن قوای بلغمی شیر ایفا کند.
  - در ساخت خامه‌ها در حد وسیع از خامه مصنوعی که نوعی پودر شیمیایی است همراه با شیر خشک و ... استفاده می‌شود. این نوع خامه تقلیبی به ویژه در قنادی‌ها و صنایع شیرینی‌پزی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- علاوه بر آن خامه‌های تولید شده، به وسیله استabalایزر و پایدار کننده، حالت غلیظ و چرب به خود می‌گیرند که همه این دستکاری‌های شیمیایی باعث می‌شود این ماده از حالت طبیعی و سالم خود دور شده و تبدیل به خوارکی غیرطبیعی و ناسازگار با سلامتی گردد.
- ماست‌های پاستوریزه نیز علاوه بر وجود همه مشکلات فوق، حاوی مقدار زیادی شیر خشک و مواد سفت کننده و چرب کننده مصنوعی مانند روغن پالم و چربی‌های صنعتی دیگر هستند.
- بخش زیادی از کره‌های پاستوریزه را مارگارین که نوعی چربی بسیار غیر طبیعی و بیماری‌زا است تشکیل می‌دهد. بتاکاروتون از رنگ‌های مصنوعی است که برای تولید رنگ کرده به آن افزوده می‌شود. استabalایزر و امولسیفایر نیز برای سفت و یکنواخت شدن بافت کرده لازم است.
۵. **مرغ‌های پرورشی و صنعتی: مقرون به صرفه بودن مهم‌ترین موضوعی است که برای مرغداران به عنوان یک دغدغه اساسی مطرح**

است و مرغداران به ناچار برای دسترسی به این امتیاز از هر روشی ممکن است استفاده کنند، به همین دلیل هر چیزی که رشد جوجه‌ها را سریع‌تر و دوره پرورش را کوتاه‌تر کند، مورد استقبال تولید کنندگان مرغ‌های صنعتی واقع می‌شود.

هر چند که امروزه دیگر از هورمون‌های استرتوئیدی برای رشد مرغ‌ها استفاده نمی‌شود (دست کم بندۀ ندیده‌ام) اما اشتباهات دیگری در مرغداری‌ها اتفاق می‌افتد که باعث می‌شود گوشت مرغ‌ها بسیار ناسالم و بیماری زا باشد و ارزش غذایی مفید خود را از دست بدهد.

در طب ایرانی اعتقاد بر این است که خصلت‌ها و خصوصیات آنچه می‌خوریم به ویژه در مورد گوشت‌ها، بر خصلت‌ها و خصوصیات بدن ما تأثیر می‌گذارد، به عبارت دیگر بدن ما خصلت‌هایی مشابه خصلت‌های حیوانی که گوشت آن را می‌خوریم دریافت می‌کند و بنا بر این اعتقاد، مرغ‌های صنعتی، خصلت‌هایی خصلت‌های ویژه خود را به بدن ما القاء می‌کنند. به ویژگی‌های این مرغ‌ها دقت کنید:

در نهایت تبلی و بی‌حالی هستند، هیکلی چاق و خپل و پف کرده دارند، از چالاکی و توان حرکتی در آن‌ها اثری نیست، بسیار بی‌بنیه و ضعیف در برابر بیماری‌ها و ویروس‌ها هستند و به سرعت بیمار می‌شوند. گوشت و رگ و پی و استخوان‌های آن‌ها بسیار سست است و به آسانی متلاشی می‌شود و ... و دقیقاً این خصلت‌ها را در مصرف کنندگان خود نیز به وجود می‌آورند. همانطور که به واقع در مردم نسل امروز چنین خصلت‌هایی را به وفور مشاهده می‌کنیم. اگر توجه کنید متوجه می‌شوید که اغلب سلطان‌ها در بافت‌های سست و غیر مقاوم رشد می‌کنند، وقتی بدن کودک ما از همان ابتدا با گوشت مرغی که بدین سان سست و بی‌حال رشد کرده شکل بگیرد طبعاً نسل بعدی ما نسبت به انواع بیماری‌ها غیر مقاوم تر خواهد بود. مطلبی که امروز در نسل جدید کاملاً و بوضوح قابل مشاهده می‌باشد. گوشتی که به دلایل اقتصادی در مدت کوتاهی شکل گرفته قوام لازم را برای تحکیم بدن نسل جدید ما ندارد.

دلایل این همه ناسالمی به قرار زیر است:

۱. اصلاح نژاد باعث شده که مرغ‌های صنعتی، ژنتیک با مزاجی بلغمی یعنی سرد و تنبل، پرخور، کُند و چاق بیدا کنند و در بدن انسان موجب تولید اخلاط سرد و غلیظ و رسوبات بلغمی و سودا می‌گردند، به همین دلیل است که افرادی که به وفور از این نوع گوشت استفاده می‌کنند معمولاً چاق و پف آلود و در عین حال کسل و کُند و بی‌بنیه هستند.

۲. جوجه‌ها در مرغداری به دلیل فضای کمی که در اختیار دارند، تحرکی بسیار کمتر از پرندگان طبیعی دارند و این عدم تحرک باعث تجمع مواد زائد و سموم متابولیکی در بدن حیوان می‌گردد.

۳. مرغ‌های صنعتی تقریباً هیچ گاه ساعت خواب ندارند. به این دلیل که ۲۴ ساعته وادر به خوردن و چاق شدن شوند، همواره چراغ‌های مرغداری‌ها روشن است تا مرغ‌ها مداوم غذا بخورند و زودتر چاق شوند. در حالی که بسیاری از فعالیت‌های متابولیکی، هورمونی و ایجاد تعادل در اخلاط بدن در اثر خواب عمیق با مدت زمان کافی امکان پذیر است و نخواهیدن جوجه در مرغداری‌ها نقش به سزاگی در رشد نامتعادل بافت‌ها و تجمع سموم و عدم تعادل مزاجی مرغ‌ها دارد.

۴. استفاده وسیع از آنتی بیوتیک‌ها و داروهای دیگر به منظور پیشگیری از تلفات ناشی از بیماری‌های عفونی، یکی دیگر از عواملی است که باعث آلوده شدن و ناسالم شدن گوشت طیور می‌شود.

۵. خوراک طیور در مرغداری‌ها عاری از هر گونه مواد غذایی زنده و تازه است. سبزیجات، دانه‌های تازه، موجودات زنده و ... که جزو جیره غذایی پرندگان در طبیعت هستند، در غذای این حیوانات یافت نمی‌شود، در نتیجه بسیاری از ریز فاکتورها، آنزیم‌ها، پادتن‌ها و مواد دارویی طبیعی در بدن این مرغ‌ها وجود ندارد. این مواد نقش مهمی در سلامت بدن حیوان ایفا می‌کنند.

۶. متأسفانه در برخی از مرغداری‌ها، جوجه‌های مریض و در حال مرگ که مسلمًا گوشتی آلوده به بیماری و عوارض بیماری دارند ذبح شده و تحت عنوان جوجه کبابی یا اکبر جوجه‌ای روانه بازار و به ویژه رستوران‌ها می‌شوند. حتی با لашه مرغ‌های مرده در اثر بیماری نیز چنین کاری انجام می‌شود.

۷. **کنسروها:** از آنجا که در فرآیند کنسرو سازی، از مواد شیمیایی نگهدارنده و پایدار کننده استفاده می‌شود، مصرف این نوع فرآورده‌های غذایی از دیدگاه طب ایرانی جایز نیست و می‌تواند باعث بروز سلطان باشد، ضمناً احتمال ورود فلزات سنگین به داخل غذا در صورت وجود نقص در فرآیند کنسرو سازی نیز وجود دارد.

۸. **آبمیوه‌های صنعتی:** بسیاری از آب میوه‌های بسته بندی شده در ایران، در واقع فقط آب و مواد شیمیایی شبیه آبمیوه هستند. ترکیبی از رنگ‌های شیمیایی و مواد مصنوعی دارای طعم مشابه میوه مورد نظر به همراه شکر یا ساخارین و به دنبال آن مواد نگهدارنده و ... به عنوان آبمیوه صد درصد طبیعی! به بازار عرضه می‌شوند و متأسفانه هیچ سازمان و نهاد و قانونی برای جلوگیری از این کلاهبرداری و دروغ گویی آشکار در ایران وجود ندارد، شرکت‌هایی هم که واقعاً از آبمیوه واقعی در محصولات خود بهره می‌برند، باز هم مطابق روال معمول از مواد

خطروناکی چون نگهدارنده‌ها، اسید سیتریک، اسانس و پایدار کننده‌ها در محصولات خود استفاده می‌کنند تا از فرآیند تغییر رنگ و تجزیه خود به خودی (اتولیز) و فساد آبمیوه‌ها جلوگیری کنند. علاوه بر آن شیرین کننده‌های مصنوعی مانند اسپارتام که مولد سرطان به ویژه سرطان مغز است در آبمیوه‌های صنعتی بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۸. چیپس: یک خوراکی بسیار مضر و خطروناک و مولد سرطان و بیماری‌های زمین زمین گیر کننده است که متأسفانه با مجوز وزارت بهداشت و با تبلیغ و ترویج فراوان در نسل جوان رواج فراوان یافته است و هر روزه قربانیان زیادی را به کام بیماری‌ها فرو می‌برد.

یکی از انواع چیپس که بیش از همه رواج دارد، چیپس سیب زمینی با طعم‌های مختلف است. خود سیب زمینی چندان از نظر طب ایرانی خوراکی مفید و مورد تأییدی نیست. حال این خوراکی کم ارزش در روغن صنعتی که پیش‌تر گفته شد عوارض فاجعه بار دارد با حرارت بسیار بالا سرخ می‌شود که خود عمل سرخ کردن نیز موجب سرطان‌زا شدن و مضرتر شدن سیب زمینی می‌گردد. علاوه بر آن، مواد افزودنی که به این خوراکی ناسالم اضافه می‌شود اوضاع را وخیم‌تر می‌کند. حتی در تحقیقات اروپائیان هم اثبات شده که در سیب زمینی و مواد غذایی نشاسته دار هنگام سرخ شدن، از تجزیه ناقص نشاسته ماده‌ای به نام آکریلامید تشکیل می‌شود که چندین برابر از سیانور سُمّی‌تر است و خاصیت سرطان‌زایی شدید دارد.

معمولًاً افرادی که سیب زمینی سرخ شده و چیپس مصرف می‌کنند، سودای سوخته فراوانی را در کبد و بافت‌های بدن خود ذخیره می‌کنند و غالباً پوست این افراد دارای بثورات است.

هیدروکسی انیزول بوتیلتید (BHA) و هیدروکسی تولوئن بوتیلتید (BHT) آنتی اکسیدان‌هایی هستند که در تهیه چیپس و روغن‌های مایع استفاده می‌شوند و خطر سرطان‌زایی آن‌ها روی موش‌ها اثبات شده است. (pardisnews.com)

۹. پفك: این خوراکی ناسالم هم که باز با تأیید وزارت بهداشت و تبلیغات روز افزون به ویژه در بین کودکان ترویج می‌شود، عوارض و عواقب وخیمی را به جامعه انسانی هدیه کرده است. رنگ‌های مصنوعی، شیوه پخت، پنیر پخته و ترکیب آن با نشاسته و سایر موارد از جمله دلایل مضر بودن این ماده است. علاوه بر آن این ماده کم ارزش غذایی با جذابیت خاص خود، اشتها کودکان را به خود مشغول کرده و معده کودکان را پر می‌کند و جایگزین غذای سالم و طبیعی می‌شود؛ حاصل این اتفاق کودکان چاق و بیمار است که امروزه بسیار مشاهده می‌کنیم. علاوه بر آن پفك، احتمال ناباروری و عقیمی را در جوانان افزایش می‌دهد.

۱۰. بیسکویت و کیک: در ساختار بیسکویت و کیک‌های صنعتی از تعداد زیادی مواد مضر و خطروناک استفاده می‌شود. علاوه بر روغن‌های صنعتی که پیش‌تر مضرات آن گفته شده، طیف وسیعی از مواد شیمیایی و اسانس به عنوان طعم دهنده و عطر دهنده و مواد مختلفی مانند امولسیفایرها برای تردی، نرم شدن، پف کردن و ... و حتی به گفته شاهدان عینی آمونیاک که یکی از مواد موجود در ادرار انسان است به طور مجاز برای بهبود کیفیت فیزیکی به کیک‌ها و ... افزوده می‌شود.

اسپارتام یکی دیگر از مواد شیمیایی زیان آوری است که در صنایع غذایی کاربرد دارد و به صورت بسیار وسیع در مرباها، کیک و بیسکویت، آبمیوه‌ها، نوشک، بستنی و ... به کار می‌رود. اسپارتام نوعی شیرین کننده مصنوعی است که خطر سرطان‌زایی آن به ویژه در بافت مغزی به اثبات رسیده است و به دلیل مقرون به صرفه بودن بسیار مورد علاقه کارخانه داران صنایع غذایی است.

۱۱. شکلات‌ها: شکلات‌های واقعی که در منزل تهیه می‌شود ترکیبی است از کاکائو، کره حیوانی، شیر، تخم مرغ، شکر و ترکیبات مشابه که به خودی خود و به طور عمومی مضر نیستند و حداقل این که کمتر مضر هستند حتی در برخی شرایط فواید و منافعی هم دارند، اما وقتی همین شکلات در کارخانه تولید می‌شود وضع کاملاً متفاوت است. دیگر از کره حیوانی مرغوب و تخم مرغ و شیر طبیعی و امثال آن خبری نیست و جای آن‌ها را مارگارین، پارافین، شیر خشک‌های کاملاً غیر استاندارد و ارزان‌ترین و بی‌کیفیت‌ترین مواد موجود در بازار پر می‌کند.

پارافین جامد (که یک فرآورده نفتی است) بخش اصلی شکلات‌ها را تشکیل می‌دهد و در شکل مرغوب‌تر، مارگارین که همان روغن نباتی با درجه بیماری‌زایی بیشتر است به کار می‌رود. علاوه بر این‌ها، اسانس‌ها و طعم دهنده‌های شیمیایی، شیرین کننده اسپارتام، پروتئین‌های مصنوعی مانند لیتین و ... در ترکیب شکلات‌های صنعتی وجود دارند که همگی زیان آور و بیماری زا هستند. مصرف این نوع شکلات‌ها باعث تولید سودای سوخته یا سودای گرم و نوعی دیگر از سودا که به وسیله یکی از اساتید طب ایرانی به سودای صنعتی موسوم شده است می‌شود و از انبیاشت این نوع سودا در بدن، انواع بیماری‌های خود ایمنی از جمله پسوریازیس، MS، لیکن پلان، دیابت و ... همچنین انواع سرطان‌ها شکل می‌گیرد.

۱۲. مارگارین (لکه ننگ تاریخ صنایع غذایی): یکی از جنایت‌هایی اروپا در حق سلامتی انسان کرده است تولید مارگارین یا کره گیاهی است. در دهه گذشته مصرف این نوع کره در ایران آنچنان ترویج شد که ناخودآگاه تصور می‌شد که نعود بالا... خداوند و

دستگاه عظیم خلقت با تولید کره طبیعی دچار خطای بزرگ شده و سلامتی بشر را به خطر انداخته، اما اروپائیان با یافته‌های علمی خود و اختراع مارگارین جلوی این اشتباه را گرفته و بالاخره پس از میلیون‌ها سال کره سالم را کشف کرده‌اند!!! اما دیری نگذشت که تجربه و مطالعه افراد بی طرف، فاجعه بار بودن مصرف این ماده سمی را آشکار کرد.

(خوش بود گر محک تجربه آید به میان تا سیه روی شود هر که در او غش باشد!)

امروزه مصرف این کره‌ها بهترین در حال منسخ شدن است، اما هنوز و متأسفانه باز هم با حمایت خود وزارت بهداشت، این ماده مضر در صنایع غذایی در ساخت شکلات‌ها، شیرینی سازی و ... حتی در رستوران‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. کره‌های گیاهی در واقع همان روغن‌های نباتی جامد هیدروژن هستند که با افزودن مواد جدیدی مانند اسانس‌های شیمیایی، امولسیفایر، شیر خشک و سایر مواد مصنوعی، حالتی شبیه به کره حیوانی به خود می‌گیرند، به عبارت دیگر عوارض و مضرات خود روغن نباتی جامد به همراه مضرات تمام مواد شیمیایی و مصنوعی افزوده شده و دستکاری‌های صنعتی دیگر را در خود دارند.

۱۳. لواشک‌ها و ترشک‌های صنعتی: اغلب از نامرغوب‌ترین و ارزان‌ترین مواد مانند میوه‌های دور ریز، فاسد شده و کرم زده بازار و حتی مواد اولیه نامریوط مانند سیب زمینی و ... تشکیل شده و به آن‌ها انواع رنگ مصنوعی، اسید سیتریک (جوهر لیمو)، اسانس و ... اضافه می‌شود.

۱۴. نوشیدنی‌های صنعتی: مانند انواع کافی میکس‌ها، کاپوچینو و ... چه به صورت پودر و چه به صورت بسته بندی پاکتی، همگی از مواد مصنوعی، امولسیفایر، شیر خشک و خامه مصنوعی تشکیل شده که همگی مولد سودای سوخته و سودای صنعتی در بدن هستند. نوشیدنی‌های انرژی‌زا و انواع نوشیدنی‌های بسته بندی یا پودرهای شربت آماده نیز از مواد خطرناک و سلطان‌زا مانند اسپارتام، رنگ و اسانس مصنوعی و مواد سنتتیک آزمایشگاهی تشکیل شده که در دراز مدت بدن را دستخوش عدم اعتدال مزاج و تجمع مواد صنعتی در کبد و سایر بافت‌ها می‌کنند. همچنین نوشابه‌های گازدار که آکنده از مواد سلطان‌زا و شیرین کننده‌های مصنوعی و همچنین مقدار زیادی کافئین هستند که عوارض و خطرات آن‌ها بر اهل عالم پوشیده نیست.

۱۵. غذاهای آماده: خوراکی‌های آماده بسته بندی شده مانند الوبه، سالاد اندونزی، ساندویچ‌ها، خورشت‌های آماده و ... دارای خاصیت فساد پذیر بالا و نان مخصوص ساندویچ و مواد افزودنی و سس بسیار مضر می‌باشند.

۱۶. سس: در ساخت انواع سس‌های صنعتی از مواد نگهدارنده شیمیایی خطرناکی مانند سوربات پتابیم استفاده می‌شود. به علاوه، استابلایزرهای امولسیفایر برای بهبود حالت فیزیکی و افزایش غلظت ظاهری به آن افزوده می‌شود. سس مایونز و مشتقات آن، حاوی مقدار زیادی روغن مایع است که عوارض آن را چند برابر می‌کند. فراموش نکنید که تخم مرغ (که یکی از اجزای مهم سس‌های مایونز است) بسیار فساد پذیر است و در دمای معمولی طی چند ساعت به محیط مناسبی برای رشد میکروب‌ها و قارچ‌ها تبدیل می‌شود. اگر سس مایونز در منزل با روغن زیتون تازه و طبیعی و بدون مواد شیمیایی تهیه شود، طب ایرانی چندان مخالف آن نیست، مشروط بر این که در شرایط مناسب مزاجی و همراه با خوراکی‌های سازگار و مصلحات مصرف شود.

۱۷. ماکارونی: این فرآورده غذایی مطابق داستان‌های قدیمی، اولین بار در چین به طور اتفاقی از رشته‌های خشک شده که از آرد گندم تهیه شده بودند به وجود آمد و سپس توسط یک تاجر ایتالیایی به اروپا راه یافت و در ساختار آن تغییرات کلی به وجود آمد تا به صورت امروزی رسید.

ترکیب اصلی این ماده آرد گندمو تخم مرغ است و به طور سنتی تا چند دهه پیش با روش‌های خانگی در کشورهای اروپایی ساخته می‌شد. امروزه این مواد غذایی در کارخانجات مدرن و با روش‌های صنعتی تولید می‌شود.

تا زمانی که ماکارونی و به طور کل خانواده پاستاها (لازانیه، اسپاگتی و ...) به طور ارگانیک و طبیعی از آرد گندم و تخم مرغ خالص تهیه شوند و به صورت تازه مورد استفاده قرار گیرند، از نظر طب ایرانی تا حدی مورد قبول‌اند و چندان مشکل ساز نیستند. اما به شکل صنعتی که امروز در کارخانجات تولید می‌شوند، مشکلات زیادی را برای سلامتی ایجاد می‌کنند. یکی از دلایل این اتفاق، مواد شیمیایی و صنعتی‌ای است که به منظور بهبود حالت فیزیکی مانند: قوام، چسبندگی، فرم پذیری و ...، رنگ، طعم و بازار پسندی ماکارونی به آن اضافه می‌شود. مصرف این مواد امروزه در کارخانجات تولید ماکارونی کاملاً رایج است، هم به لحاظ افزایش کیفیت ظاهری و بازار پسندی و هم به جهت مقرون به صرفه بودن کاملاً مورد استقبال تولید کننده‌های محصولات پاستاست.

به طور کلی در محصولات پاستا از سه گروه مواد شیمیایی استفاده می‌شود:

- گروه اول بهبود دهنده‌ها یا امولسیفایرها: استرهای مونو و دی گلیسیرید صنعتی از جمله بهبود دهنده‌هایی هستند که به خمیر ماکارونی افزوده می‌شود. این مواد باعث افزایش مقاومت پخت و کاهش چسبندگی رشته‌های ماکارونی می‌گردند.

استئین هیدروکلراید موجب بهبود فرم پذیری رشته‌ها می‌شود. گلوتن مصنوعی باعث کش آمدن و انعطاف پذیری خمیر می‌شود.
- گروه دوم نگهدارنده‌ها (پایدار کننده‌ها): سدیم استات در ماکارونی موجب تأخیر در اکسیداسیون و فساد آرد و ثبت سیستم امولسیونی خمیر می‌شود. همچنین ضد میکروب است و رنگ رشته‌های ماکارونی را بهبود می‌بخشد.

BHTQ (هیدروکسی تولوئن بوتیله) نیز از جمله مواد نگهدارنده‌ای هستند که به ترکیب ماکارونی افزووده می‌شود.
- گروه سوم رنگ‌ها: در بهترین و سالم‌ترین حالت از ماده شیمیایی بتاکاروتن برای ایجاد رنگ در ماکارونی استفاده می‌شود که طب ایرانی بسیار با آن مخالف است و در بدترین حالت از سایر رنگ‌های شیمیایی ارزان قیمت برای این منظور استفاده می‌شود.
از دلایل دیگر مضر بودن ماکارونی ترکیب خشک شده و تراکم خمیر و تخم مرغ است که قوام و تراکم بیشتر از حد آن باعث سختی هضم و تولید اخلاط غلیظ و سنگین در بدن می‌شود.

حال به مطلب زیر دقت کنید:

تحقیقات جدید در دانشگاهی اروپا نشان می‌دهد ماکارونی خطر ابتلا به تغییرات متabolیک مربوط به بیماری‌های قلبی و عروقی و سکته مغزی را افزایش می‌دهد. در این مطالعه، محققان دریافتند افرادی که رشته‌های نولد و ماکارونی زیاد مصرف می‌کنند، بیشتر به بیماری‌های قلبی و دیابت دچار می‌شوند و فشارخون بالا از دیگر بیماری‌هایی است که با مصرف ماکارونی به سراغ افراد می‌آید. اتفاقات فوق به هر دلیلی که ایجاد شده باشند، این نظر طب ایرانی را تأیید می‌کنند که هرگاه دستکاری‌های مصنوعی به ویژه صنعتی و شیمیایی بر روی خوراکی‌های انسان انجام شود، آن ماده غذایی از اعتدال و طبیعت واقعی خود خارج شده و همین عدم اعتدال را به بدن انسان منتقل می‌کنند و هر چه این دستکاری‌ها بیشتر باشند، فجایع به وجود آمده از آن‌ها نیز بیشتر خواهند بود. جای دارد از مسئولین بهداشت و سلامت کشور یاد آوری کنیم که باعث شیوع بیماری‌های سیستمیک در ایران شده‌اند و ماکارونی نمونه بسیار کوچکی از آن است.

۱۸. **آب لیموی صنعتی**: در گزارش‌هایی که گاه به گاه توسط بازرسان انجام می‌شود، خصوصاً گزارشی که سال گذشته منتشر شد، بارها بیان شده که در برخی کارخانه‌های تولید آب لیمو اصلاً لیمو وجود ندارد و آنچه تحت نام آب لیمو تولید می‌شود در واقع موادی کاملاً مصنوعی است، تولید کننده‌هایی هم که از لیموی واقعی در تولید خود استفاده می‌کنند، باز هم مواد مصنوعی، نگهدارنده و بهبود دهنده به محصولات خود اضافه می‌کنند.

۱۹. **نمک ید دار**: در حدود یک دهه پیش مسئولین وزارت بهداشت به طور ناگهانی و طی یک اقدام ضربتی، نمک‌های سنتی که به طور رایج مورد استفاده قرار می‌گرفتند را غیر بهداشتی و مضر برای سلامتی معرفی کردند و بی‌درنگ نمک‌های تصفیه شده تبلور که به وسیله نوعی مواد شیمیایی به صورت کریستال تولید می‌شد و حاوی مقداری ید صنعتی بود، وارد بازار کردند. مسئولین وزارت بهداشت دلیل این رفتار را مقابله با آلودگی‌های میکروبی موجود در نمک‌های سنتی معرفی کردند و ید را با این توصیه به نمک‌ها افروزند که از شیوع عارضه کم کاری تیروئید جلوگیری کرده و این عارضه را ریشه‌کن کنند. اما امروز با گذشت بیش از یک دهه، سوالی که ذهن را مشغول می‌کند این است که آیا واقعاً افزودن ید به نمک‌ها، تعداد افراد مبتلا به کم کاری تیروئید را کاهش داده است؟ ظاهراً که چنین به نظر می‌رسد. بدتر از آن این است که شواهد آماری و آمارهای غیر رسمی بیشتر نشان می‌دهند که شیوع این عارضه با شتاب فراوان در ایران رو به افزایش است و با وجود تحمیل مقدار زیادی ید در بدن مردم، تعداد بسیار زیادی از جمعیت مردم ایران مجبور به مصرف داروهای کم کاری تیروئید مانند لووتیروکسین هستند. دلیل این امر هم در تحقیقات جدید برخی دانشمندان مشخص شده است. در این تحقیقات که به طور مجزا در دانشگاه بوسټون توسط دکتر الیزابت پیرس و دانشگاه پزشکی تیان جیندر چین توسط تیم تحقیقاتی وانکی ژانگ انجام شده، بیان شده که مصرف بیش از حد یُد باعث بروز نشانه‌های کم کاری غده تیروئید می‌شود. این تحقیقات نشان می‌دهد که مقدار یُد مورد نیاز بدن در وعده‌های غذایی طبیعی انسان تأمین می‌شود و مصرف بیشتر از آن می‌تواند باعث سرکوبی غده تیروئید و ایجاد بیماری کم کاری تیروئید یا هیپوتیروئیدیسم شود.